

GUDRUN ØSTERGAARD

SVÆVER

KRABAT

GUDRUN ØSTERGAARD

SVÆVER

KRABAT

I fortiden var droner bare maskiner. Alt var styret af menneskene. Hver bevægelse, dronerne gjorde, hver operation, var styret af menneskene. Men mennesker er skrøbelige, og de begår fejl. Et netværk af supercomputere har nu ansvaret. Denne kunstige superintelligens kendes som Systemet. Computersystemer forbundet med hinanden kan styre vores samfund, uden mennesker blander sig. Systemet har udviklet en ny, avanceret version af droner. Menneskene kalder dem 'svævere'. Svæverne modtager deres missioner fra Systemet. Men de beslutter og planlægger selv, hvordan missionen udføres. Det er selvtænkende maskiner, der finder frem til den bedste løsning. De bliver ikke forstyrret af menneskelige fejl og følelser. Det giver et bedre resultat. Det giver større præcision. Svæverne arbejder for Systemet. Men det er deres højeste formål at tjene menneskene.

WANZO

SKOLEN

I byen ved foden af de blå bjerge gik børnene ikke længere i skole. Wanzo savnede at være en del af klassen, selvom det også havde været hårdt. Det var snart et år siden, de sidst havde været i skole.

Dengang hadede han timerne og glædede sig til at få fri, så de kunne lege. Han havde siddet ved siden af Lille-Iqas. Hun havde hjulpet ham med opgaverne. Wanzo havde syntes, det var svært. Han havde stadig ikke rigtig lært at læse, selvom han nu var over 13 år. De yngre børn havde faktisk været bedre end ham allerede dengang. Han ville ønske, han havde kunnet læse lige så godt som Lille-Iqas. Tænk, hvis han havde kunnet læse alle eventyrene i den store bog, de havde haft i klassen.

Wanzo havde beklaget sig over skolen til sin far.

“Det er en lorteskole, og Muzar er en lortelærer.”

Wanzo havde været ved at græde. “Jeg keder mig. Jeg lærer alligevel aldrig at læse.”

“Det vigtigste er jo, at du kan regne. Det skal man bruge, når man har en butik.” Wanzos far havde klappet ham på hovedet. “Du skal nok lære det, Wanzo. Hvis du gør dig umage, så kommer det til sidst.”

Men Wanzo havde allerede syntes, han gjorde sig umage. Det havde bare ikke virket på ham. Og selv regnestykkerne havde været fulde af tekst, man skulle læse.

Deres lærer, Muzar, var en alvorlig mand, der sjældent smilede. Han var blevet ved med at give Wanzo den samme tekst. Han havde skullet læse den igen og igen. Men det var blevet ved med at være lige svært.

“Du kan først få en anden opgave, når du kan denne her helt,” havde Muzar sagt. Han havde bøjet sig ned mod Wanzo med rynkede øjenbryn. Han havde lugtet af pebermynte og cigaretter.

Wanzo havde ikke forstået Muzars forklaringer. Læreren var blevet ved med at sige de samme ord, selvom det ingen mening havde givet for Wanzo. Han havde kigget rundt i klassen. Alle de andre havde set ud, som om de kunne forstå det hele. Bare ikke ham. Muzar havde endnu en gang gentaget forklaringen for Wanzo. Han havde talt meget langsomt og omhyggeligt. Havde han troet, at Wanzo var døv? Nogle af de andre havde fniset. Wanzo havde følt sig virkelig dum. Hele klassen havde grinet. Han havde haft lyst til at bede Muzar om at forklare det på en anden måde. En måde, der passede til ham. Men han havde ikke turdet. Det havde været bedre ikke at spørge mere.

Men der havde været en, som aldrig grinede med. Lille-Iqas havde bare set rundt på de andre med strenge øjne, indtil de stoppede. Der havde aldrig været nogen, som grinede ad hende. Selvom Lille-Iqas ikke var ret høj, var der ingen, som turde gøre hende noget. Dengang havde Wanzo bandet skolen langt væk.

Nu stod han sammen med Lille-Iqas og betragtede det tomme hus, der havde været byens skole.

“Jeg savner næsten Muzars opgaver.” Wanzo nikkede i retning af den forladte bygning. Vinduerne var skæve, og det trak ind, når det blæste. Hvis det var koldt om vinteren, havde de fået lov til at gå ind i kirken og varme sig. Nu lå skolen forladt bag ved kirken. Ingen havde været der siden den dag, Muzar var blevet ramt. Svæverne havde dræbt byens eneste lærer under et luftangreb.

“Det er mærkeligt, for dengang hadede jeg skolen.” Wanzo kløede sig i det sorte, krøllede hår.

Lille-Iqas nikkede tankefuldt. “Jeg savner det også. Dagene føles så lange nu.”

Nogle dage fik Wanzo lov at hjælpe til i familiens butik. Men for det meste var det hans opgave at være sammen med de yngre børn i byen. De legede tit gemmelege. Det kunne alle børn i byen finde ud af at være med til.

“Jeg orker altså ikke at have de små med i dag.” Wanzo rystede på hovedet og stirrede på sin mor. “De er virkelig anstrengende.”

“I store børn har også et ansvar,” sagde Wanzos mor. “Vi kan ikke have de små løbende rundt herhjemme hele dagen. Alle skal kunne være med.”

Wanzo sukke. Han vidste godt, hun havde ret. Selvfølgelig skulle alle være med i legen. Men hvorfor skulle det lige være ham. Han var træt af, at de bare ville lege hele tiden.

Da han nærmede sig bytorvet, kom de straks løbende.

“Wanzo, Wanzo, vi skal lege.”

Børnene knugede sig ind til ham og kyssede ham på armene.

“Stop! Stop nu med det der.”

Wanzo fik vristet sig fri og løb væk fra de små. Men de fulgte efter ham. I en lang række løb de efter ham igennem byen, mens de grinede og råbte hans navn.

Dengang, han gik i skole, virkede som uendeligt længe siden.

IKAROS 17

MISSIONER I STORBYEN

Vi flyver i flok. Mit navn er IKAROS 17, og jeg har to sæt vinger, der svirrer så hurtigt, at man næsten ikke kan se dem. Vores kroppe er lange og slanke. Jeg er en sort drone med lysende, blå tegninger. Bagkroppen ender i en spids. Der, hvor man ville forvente, at jeg havde et ansigt, er der en mørk, oval skærm. Det er os, menneskene kalder for svævere. Vi tjener Systemet, som sørger for menneskene.

Nogle dage er vores opgave at undersøge højhusenes tage inde i storbyen. Hvis der trænger vand ind, når det regner, kan huset tage skade. Vi kan hurtigt lokalisere og lappe hullerne.

Andre dage måler og forbedrer vi luftkvaliteten i byen. Det er vigtigt for, at menneskene kan ånde frit.

Ingen er alene om opgaven. I fællesskab finder vi den smarteste måde at løse missionen. Vi indsamler data hver for sig. Men vi kan beregne som en stor, samlet computer, fordi vi er forbundet med hinanden gennem Systemet. Nogle gange er det mig, der får en god ide. Andre gange er det en af de andre. Vi samarbejder og finder på de bedste løsninger.

GUDRUN ØSTERGAARD

Gudrun Østergaard (f. 1965) skriver både for store børn og voksne. Hun har udgivet en lang række noveller, en roman for voksne og en ungdomsroman. I 2018 fik hun Niels Klimprisen for steampunk-novellen *Krinoline og kedsomhed – eller historien om en rigtig kvinde*.